Bureau Schmidt
ingenieurs en adviseurs

Energie Managementplan 2022

CO_2-PRESTATIELADDER

CO2 Prestatieladder

Rapportnummer: 001
Datum: 23-03-2023
Versie: D01

Leeuwarden
Westerplantage 15
8911 DC Leeuwarden

Groningen
Aarhusweg 2-14
9723 JJ Groningen

Zwolle
Schrevenweg 5
8024 HB Zwolle

Heerhugowaard
W.M. Dudokweg 22 B
1703 DB Heerhugowaard

Colofon

Projectgegevens:
Project: Energie Managementplan

Rapport gegevens:

Rapport:	001
Opsteller:	L. Verhoeff, E. Bos
Versie:	D01
Datum:	23-03-2023
Gecontroleerd:	R. Schmidt
Paraaf:	

Bureau Schmidt
Westerplantage 15
8911 DC LEEUWARDEN
Tel. 058 – 79 200 20

info@BureauSchmidt.nl
www.BureauSchmidt.nl
KvK nr : 68445326

Alle rechten voorbehouden.
Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op enige andere manier zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Bureau Schmidt

Inhoudsopgave

1 Inleiding 4

2 Beschrijving Organisatie 5

3 CO2 Footprint 7
3.1 Scope 1 – directe uitstoot 8
3.2 Scope 2 – indirecte uitstoot 10
3.3 Totaal Scope 1 en 2 12
3.4 Ontwikkeling CO2 uitstoot vanaf 2019 13

4 Reductiedoelstellingen 14

5 Maatregelen 16

6 Initiatieven 19

7 Communicatieplan 20
7.1 Communicatiedoelstellingen 20
7.2 Wijze van communicatie 20
7.3 Doelgroepen 21
7.4 Communicatiemiddelen 23
7.5 Planning 23

1 Inleiding

Meedoen aan de CO2 Prestatieladder brengt voor Bureau Schmidt meer bewustzijn onder de medewerkers en biedt nieuwe kansen. Dit Energiemanagement plan beschrijft en monitort de wijze waarop energiestromen, binnen Bureau Schmidt, lopen.

Het Energiemanagement plan begint met een inventarisatie van de CO2-emissies. Vervolgens wordt de reductiedoelstelling over vijf jaar en de hierop volgende maatregelen verder uitgewerkt en wordt er een plan opgesteld hoe deze te behalen (hoofdstukken 4 en 5). Aansluitend zijn de initiatieven uitgewerkt waaraan Bureau Schmidt deelneemt (hoofdstuk 6). Tenslotte is in hoofdstuk 7 het communicatieplan opgenomen.

2 Beschrijving Organisatie

Bureau Schmidt is een jonge organisatie met als hoofdactiviteiten ontwerp en advies bij infraprojecten. Bureau Schmidt oefent haar werkzaamheden uit in verschillende diensten;

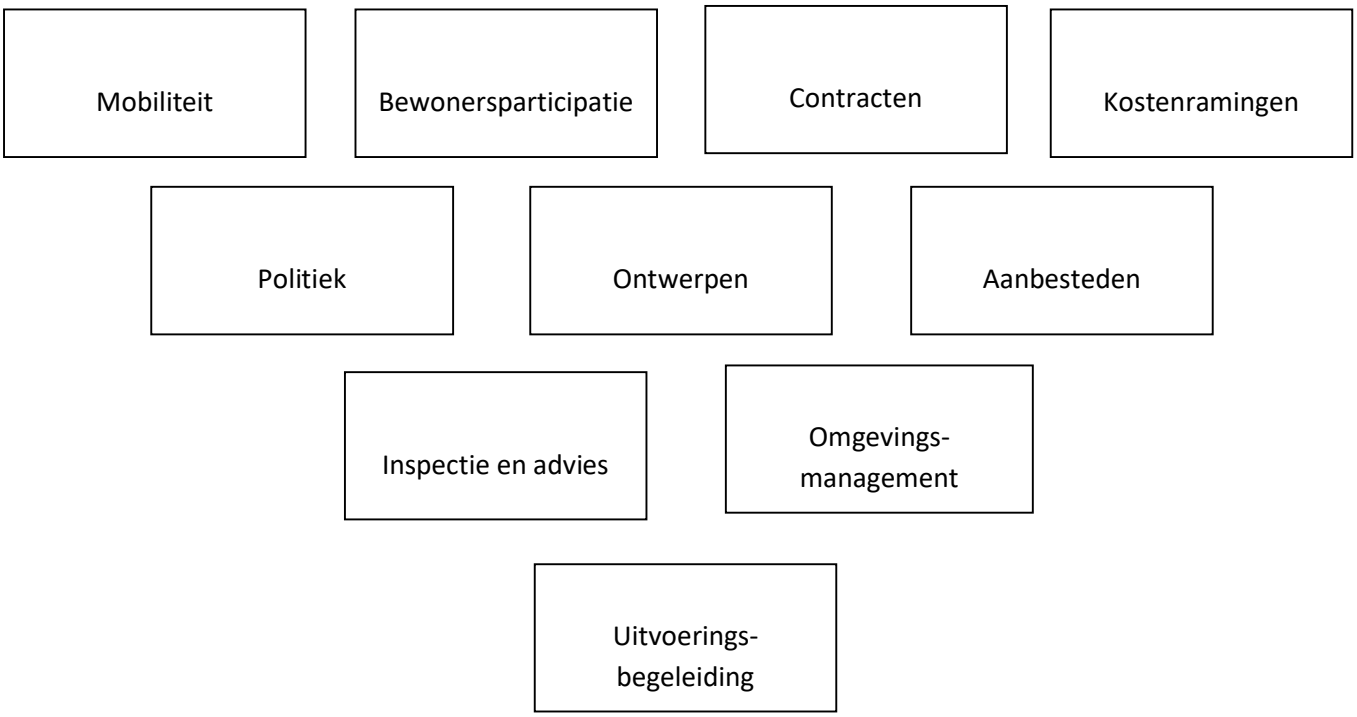

Adviseren, ontwerpen en begeleiden.
Bureau Schmidt werkt aan alles wat je buiten ziet. We adviseren, ontwerpen én begeleiden tijdens de uitvoering. Je kunt bij ons terecht voor een project vanaf het begin tot aan het eind. Van de aanleg van een weg, riolering of haven, tot aan de (her)inrichting van dorpen, stadspleinen en natuurgebieden. We werken voor overheden, aannemers, projectontwikkelaars en adviesbureaus.

Bureau Schmidt kent het Noorden als geen ander.
Wij wonen met liefde en veel plezier in de provincies waarvoor we werken. Dit gebied kennen we dan ook als de beste. Noord-Nederland: dat is waar ons infra-hart ligt.

Wij doen het samen.
Samen sta je sterker. Daarom zoeken we elkaar op als we elkaar nodig hebben. Bij Bureau Schmidt doen we niet aan ingewikkelde procedures. We kennen elkaar goed én de lijntjes zijn kort. Daardoor kunnen we snel schakelen. Daarnaast zijn we eerlijk en houden we ons aan onze afspraken. Al zijn we soms een tikkeltje eigenwijs, samen gaan we voor het beste resultaat! Samenwerken doen we ook met externe partijen, zoals aannemers, adviesbureaus en overheden

De boundary van de organisatie is terug te vinden in het document:
BS2022-009-Organisatie boundary BS-D02.

In het jaar 2021 is BuroScope onderdeel geworden van Bureau Schmidt en het voornemen is dat BuroScope in 2023 volledig geintegreerd wordt in Bureau Schmidt. Daarom is de CO2 uitstoot van BuroScope ook meegenomen in de berekeningen.
De organisatie bestond in 2022 uit ca. 53 medewerkers en 6 stagiaires in de volgende functies:

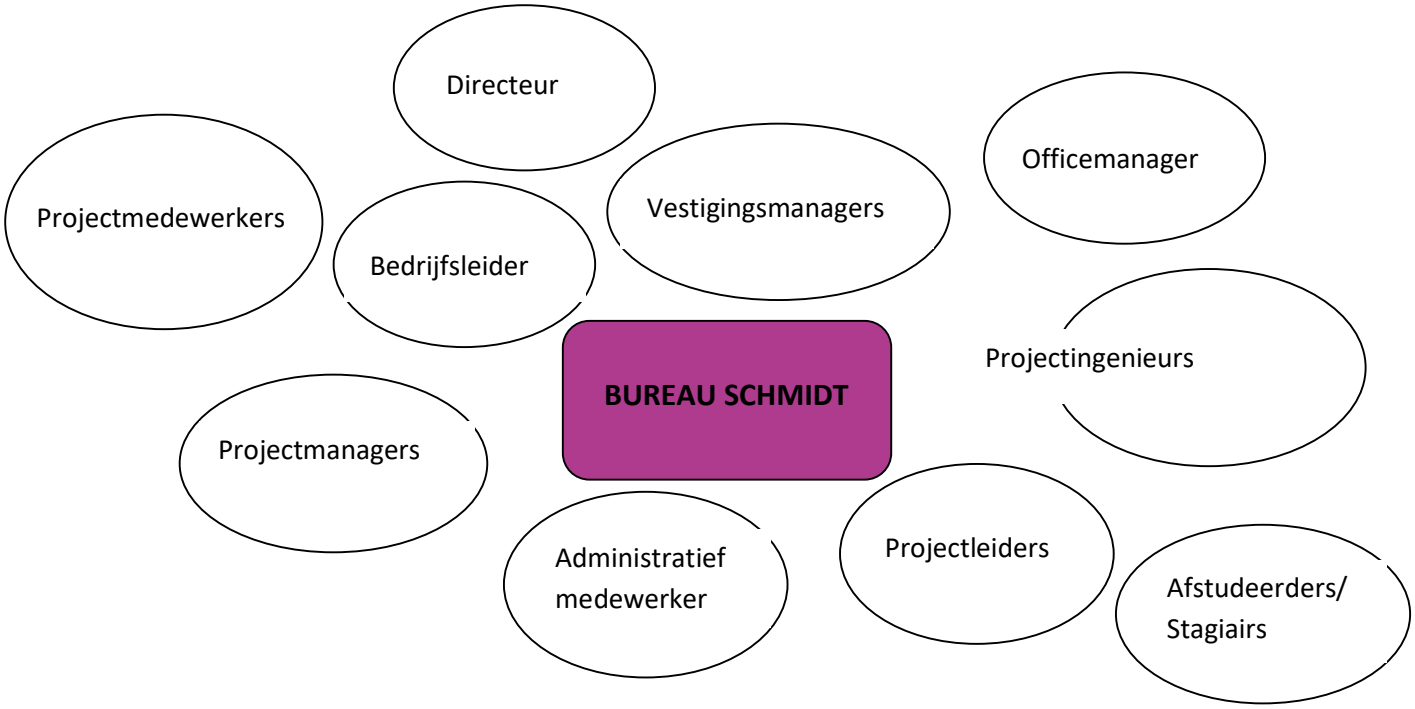

Duurzaamheid staat bij Bureau Schmidt hoog op de lijst. In de beleidsverklaring wordt het personeel op de hoogte gebracht. Daarnaast worden halfjaarlijks nieuwsbrieven gestuurd zodat iedereen op de hoogte is m.b.t. de CO2 Prestatieladder. Alle acties worden ondernomen conform de relevante wetgeving en eisen van autoriteiten op het gebied van energie. Hiernaast krijgt iedereen de mogelijkheid ideeën in te brengen en zal er over veranderingen juist en tijdig worden gecommuniceerd.

3 CO2 Footprint

Om tot CO2-reductie te komen is de CO2 uitstoot van Bureau Schmidt en BuroScope berekend. Deze berekening is hieronder inzichtelijk gemaakt. De uitstoot is opgedeeld in Scope 1 (CO2 die direct wordt uitgestoten, zoals bijvoorbeeld gas, benzine) en Scope 2 (CO2 die indirect wordt uitgestoten, zoals bijvoorbeeld elektriciteit).

Het jaar 2019 wordt gezien als het basisjaar en vanaf dit jaar wordt het verbruik bijgehouden.

3.1 Scope 1 – directe uitstoot

De CO2 uitstoot is berekend aan de hand van de emissiefactoren afkomstig van de website https://www.co2emissiefactoren.nl/lijst-emissiefactoren/.

Hieronder is de CO2 uitstoot van 2022 weergegeven. Er is een uitsplitsing gemaakt tussen de uitstoot van Bureau Schmidt en BuroScope. Verreweg het grootste deel van de CO2 uitstoot van Scope 1 emissies is afkomstig van vervoer, namelijk de uitstoot van bedrijfswagens en leaseauto's. Een kleiner deel van de uitstoot is afkomstig van de verwarming van kantoren.

CO2 emissie Scope 1					
Categorie	Gegevens	Eenheid	Aantal	CO2-factor	Ton CO2
Vervoer					
Bedrijfswagens	Diesel	ltr	7.919	3,256	25,8
Bedrijfswagens	Benzine	ltr	680	2,821	1,9
Bedrijfswagens	Elektrisch (onbekend)	kWh	5.971	0,337	2,0
Leaseauto's	Diesel	ltr	1.158	3,256	3,8
Leaseauto's	Benzine	ltr	12.971	2,821	36,6
Leaseauto's	Bio-CNG (groengas)	kg	377	1,024	0,4
Leaseauto's	Elektrisch (onbekend)	kWh	39.865	0,337	13,4
Prive auto's	Brandstofsoort onbekend	voertuigkilometer	29.823	0,193	5,8
Gebouwen					
Verwarming	Aardgas	m³	4.439	2,079	9,2

CO2 emissie scope 1 in tonnen totaal	98,9

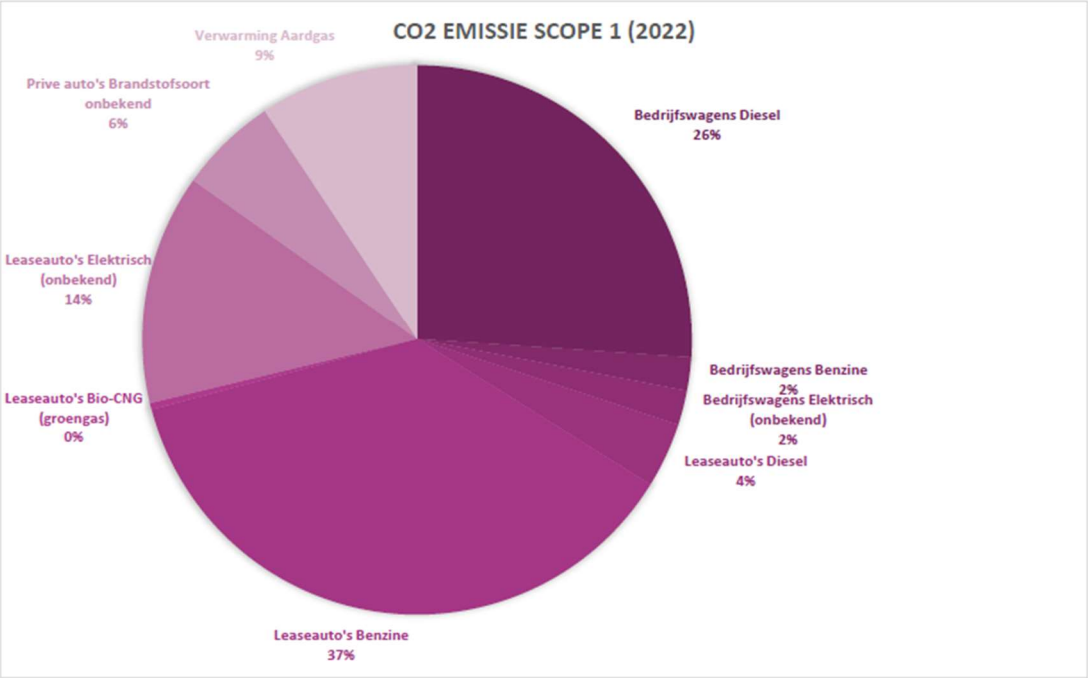

Figuur CO2 uitstoot Scope 1 – Bureau Schmidt

CO2 emissie Scope 1

Categorie	Gegevens	Eenheid	Aantal	CO2-factor	Ton CO2
Vervoer					
Bedrijfswagens	Diesel	ltr	444	3,256	1,4
Bedrijfswagens	Benzine	ltr	0	2,821	0,0
Leaseauto's	Diesel	ltr	0	3,256	0,0
Leaseauto's	Benzine	ltr	0	2,821	0,0
Leaseauto's	Bio-CNG (groengas)	kg	0	1,024	0,0
Leaseauto's	Elektrisch (onbekend)	kWh	0	0,337	0,0
Prive auto's	Brandstofsoort onbekend	voertuigkilometer	1.710	0,193	0,3
Gebouwen					
Verwarming	Aardgas	m³	2.000	2,079	4,2

CO2 emissie scope 1 in tonnen totaal 5,9

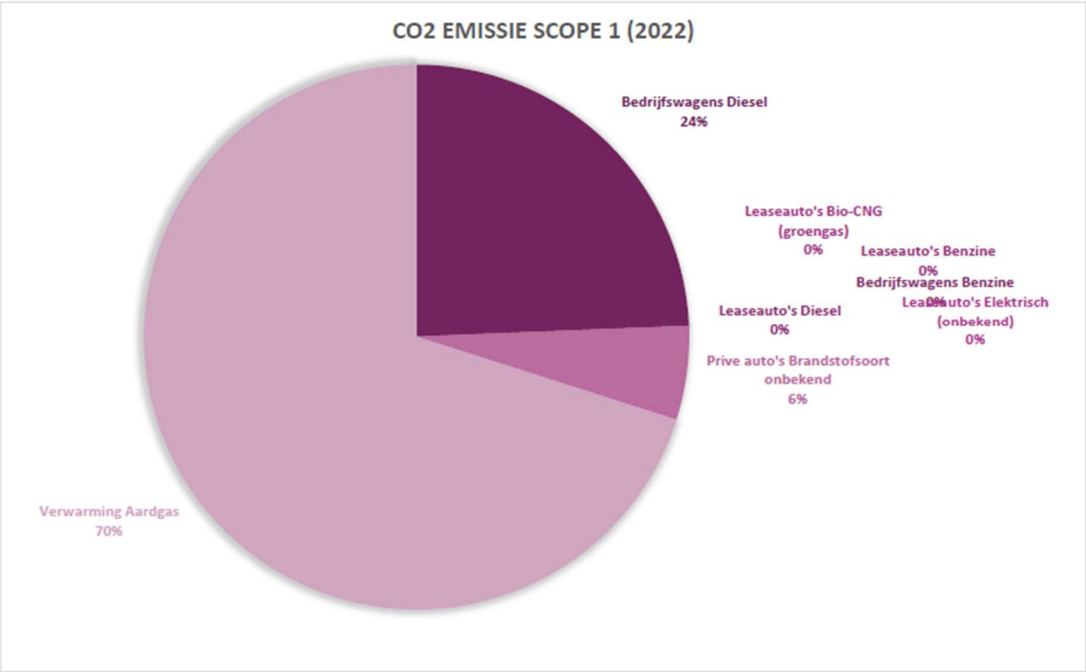

Figuur CO2 uitstoot Scope 1 – BuroScope

3.2 Scope 2 – indirecte uitstoot

De CO2 uitstoot van Scope 2 emissies is afkomstig van het elektriciteitsgebruik op de kantoren.

CO2 emissie Scope 2					
Categorie	Gegevens	Eenheid	Aantal	CO2-factor	Ton CO2
Vervoer					
-	-	-	-	-	-
Gebouwen					
Elektriciteit	Groen	kWh	0	0,000	0,0
Elektriciteit	Grijs	kWh	13.347	0,456	6,1
CO2 emissie scope 2 in tonnen totaal					6,1

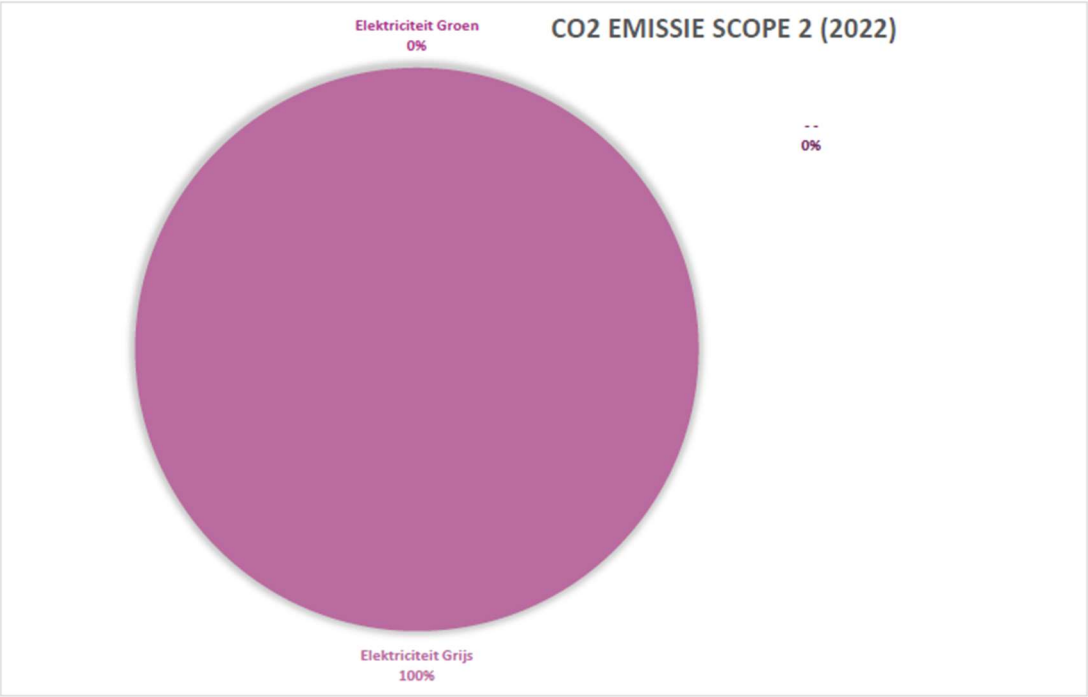

Figuur CO2 uitstoot Scope 2 – Bureau Schmidt

CO2 emissie Scope 2					
Categorie	Gegevens	Eenheid	Aantal	CO2-factor	Ton CO2
Vervoer					
-	-	-	-	-	-
Gebouwen					
Elektriciteit	Groen - Biomassa	kWh	6.920	0,044	0,3
Elektriciteit	Grijs	kWh	0	0,456	0,0
CO2 emissie scope 2 in tonnen totaal					0,3

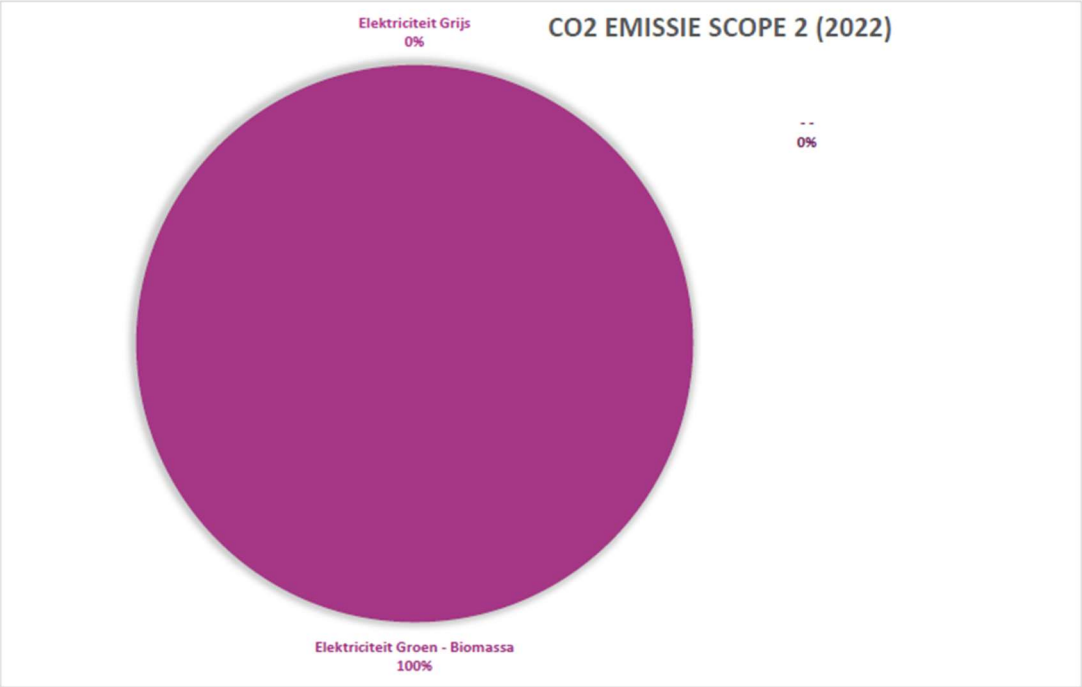

Figuur CO2 uitstoot Scope 2 – BuroScope

3.3 Totaal Scope 1 en 2

De totale CO2 uitstoot van Bureau Schmidt en BuroScope bedroeg in 2022: 111.2 ton CO2.

CO2 emissie Scope 1 en Scope 2					
Categorie	**Gegevens**	**Eenheid**	**Aantal**	**CO2-factor**	**Ton CO2**
Vervoer					
Bedrijfswagens	Diesel	ltr	8.363	3,256	27,2
Bedrijfswagens	Benzine	ltr	680	2,821	1,9
Bedrijfswagens	Elektrisch (onbekend)	kWh	5.971	0,337	2,0
Leaseauto's	Diesel	ltr	1.158	3,256	3,8
Leaseauto's	Benzine	ltr	12.971	2,821	36,6
Leaseauto's	Elektrisch (onbekend)	kWh	39.865	0,337	13,4
Leaseauto's	Bio-CNG (groengas)	kg	377	1,024	0,4
Prive auto's	Brandstofsoort onbekend	voertuigkilometer	31.533	0,193	6,1
Gebouwen					
Verwarming	Aardgas	m³	6.439	2,079	13,4
Elektriciteit	Groen - Biomassa	kWh	6.920	0,044	0,3
Elektriciteit	Grijs	kWh	13.347	0,456	6,1
CO2 emissie scope 1 en 2 in tonnen totaal					**111,2**

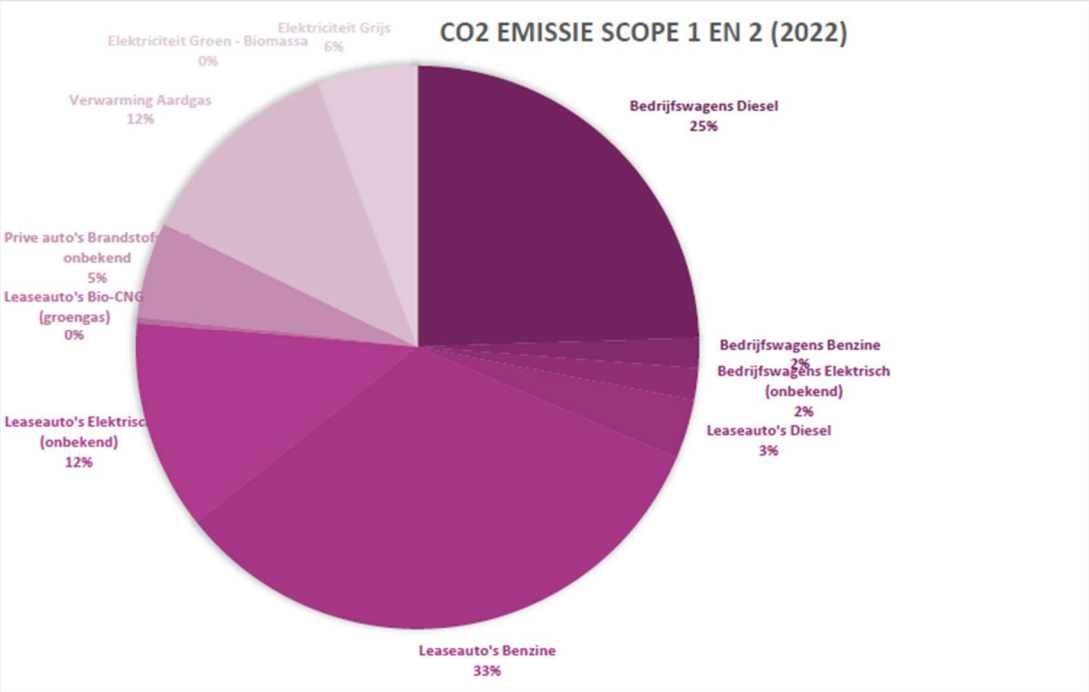

Figuur CO2 uitstoot Scope 1 en 2 – Bureau Schmidt en BuroScope

3.4 Ontwikkeling CO2 uitstoot vanaf 2019

De totale CO2 uitstoot bedroeg in 2019 130.9 ton. De CO2 uitstoot in 2022 was 111.2 ton CO2.

In onderstaande tabel is de uitstoot per onderdeel inzichtelijk voor de jaren 2019, 2020, 2021 en 2022. De daling komt grotendeels doordat er minder voertuigkilometers zijn afgelegd door diesel en benzine auto's. Sinds 2020 zijn de meeste aangeschafte auto's elektrische auto's; vandaar dat de uitstoot van elektrische auto's omhoog is gegaan.

Een belangrijke oorzaak van de daling van voertuigkilometers in 2021 was dat er meer thuis gewerkt werd in de 'corona-periode'. Nu de corona maatregelen niet meer van toepassing zijn, wordt meer op kantoor en op locatie van de opdrachtgevers gewerkt. Dit is terug te zien in de uitstoot van het vervoer in 2022; dit is na 2021 weer gestegen.

CO2 emissie Scope 1 en Scope 2

Categorie	Gegevens	2019	2020	2021	2022
Vervoer					
Bedrijfswagens	Diesel	33,1	24,3	18,0	27,2
Bedrijfswagens	Benzine	3,7	6,4	1,6	1,9
Bedrijfswagens	Elektrisch	-	-	-	2,0
Leaseauto's	Diesel	24,1	16,9	11,6	3,8
Leaseauto's	Benzine	42,0	29,7	26,8	36,6
Leaseauto's	Elektrisch	0,2	0,1	4,2	13,4
Leaseauto's	Bio-CNG (groengas)	0	0,3	0,5	0,4
Prive auto's	Brandstofsoort onbekend	12,5	9,0	1,4	6,1
Gebouwen					
Verwarming	Aardgas	8,1	8,5	14,4	13,4
Elektriciteit	Groen	0	0,0	0,3	0,3
Elektriciteit	Grijs	6,7	6,1	7,1	6,1
CO2 emissie in tonnen totaal		130,3	101,3	85,9	111,2

4 Reductiedoelstellingen

De CO2 uitstoot is inzichtelijk gemaakt. De volgende stap is het reduceren van de uitstoot. Hieronder is de doelstelling voor de periode 2019-2024 beschreven.

Voor de komende vijf jaar, gerekend vanaf 2019 wil Bureau Schmidt een CO2-reductie bereiken van **20%**.

Hierin is een onderverdeling gemaakt per scope.
In scope 1 willen wij 15% reduceren. Dit wordt met name uit de Personen-Mobiliteit gehaald. In scope 2 is het doel om 5% te reduceren. Dit willen we halen uit de Kantoren.

In **2024** moet de CO2 uitstoot met **20%** gereduceerd zijn ten opzichte van **2019.**

De behaalde reductie zal bepaald worden naar rato van het aantal medewerkers en de behaalde omzet in het betreffende jaar. Dit houdt in dat er omgerekend per medewerker / per euro omzet een reductie moet hebben plaats gevonden van 20%.

In onderstaande figuren is de CO2 uitstoot uitgezet tegen de omzet en het aantal medewerkers. We hebben de doelstelling van 20% reductie in 2022 reeds gehaald. Wel is er t.o.v. het jaar 2021 een lichte stijging waarneembaar. Oorzaak hiervoor is dat er na de corona-periode weer meer op kantoor en bij opdrachtgevers wordt gewerkt en dus de uitstoot van 'Vervoer' is gestegen. De uitdaging voor de komende jaren is om de CO2 uitstoot van de voertuigkilometers op het huidige peil te houden of nog verder te verlagen.

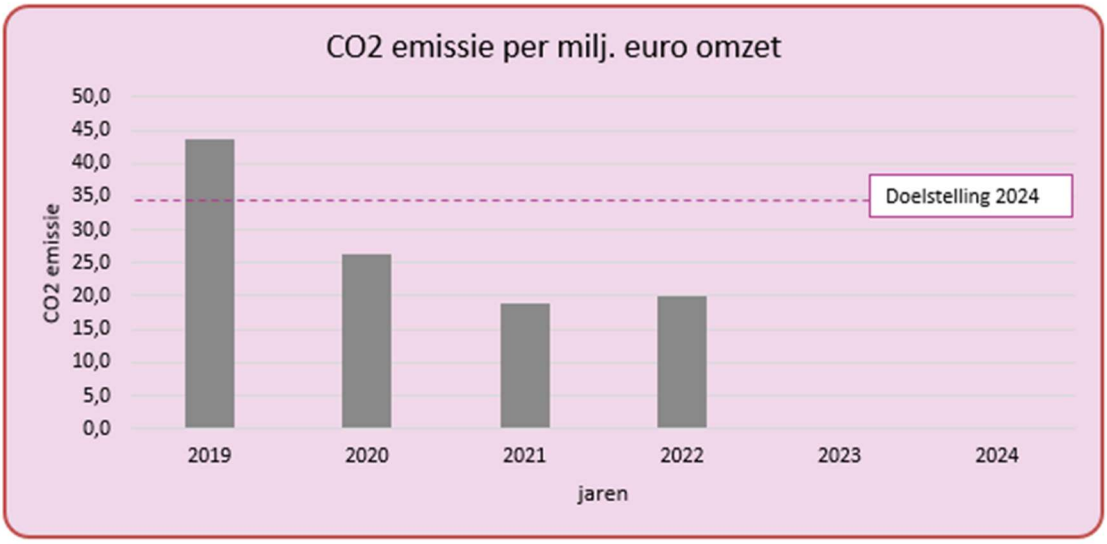
CO2 emissie per milj. euro omzet
50,0
45,0
40,0
35,0
30,0
25,0
20,0
15,0
10,0
5,0
0,0
CO2 emissie
Doelstelling 2024
2019
2020
2021
2022
2023
2024
jaren

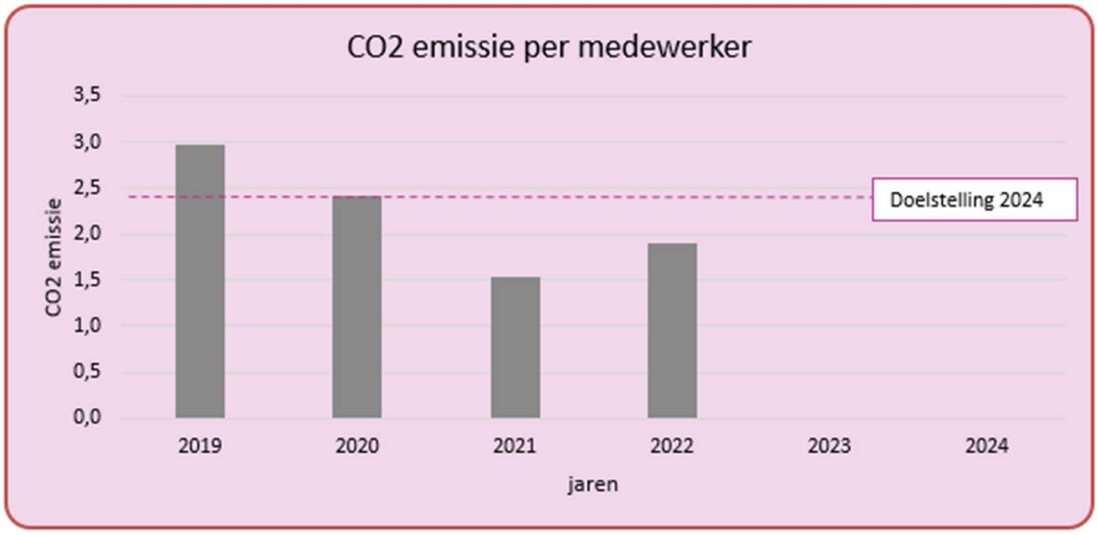
CO2 emissie per medewerker
3,5
3,0
2,5
2,0
1,5
1,0
0,5
0,0
CO2 emissie
Doelstelling 2024
2019
2020
2021
2022
2023
2024
jaren

5 Maatregelen

Om de reductiedoelstelling te behalen volgt onderstaand een plan van aanpak op de bij Bureau Schmidt passende reductiemaatregelen. Deze zijn verdeeld onder Advies, Kantoren, Organisatiebeleid algemeen en Personen-mobiliteit, maar ook is er een verdeling gemaakt onder Scope 1, Scope 2 en algemene maatregelen.

Scope 1

Reductiemaatregel	Hoe te behalen	Einddatum	Gereed	Aanname: Effect / CO2 reductie
Kantoren				
Minstens één kantoor wordt verwarmd met groen gas met NTA 8080 of ISCC-certificaat	Er wordt contact gezocht met de energieleverancier (kantoor Leeuwarden/Groningen)	Q3 - 2023	Nee	60%
Het gemiddeld Energielabel van kantoren is C of B.	Vanaf januari 2023 is dit verplicht voor alle bedrijfsgebouwen. Huidige labels worden opgevraagd en daar waar nodig vinden aanpassingen op de kantoren plaats.	Q1 – 2023	Nee	0 - 10%
Personen-mobiliteit				
Gemiddeld aantal vervoersbewegingen (liters brandstof) per medewerker met kantoorfunctie is aantoonbaar met 20% gereduceerd t.o.v. pre-corona tijd (2019)	Diesel/benzine auto's vervangen door elektrische auto's. Elektrische auto's en bedrijfsbusjes worden beter beschikbaar gesteld.	Q1 - 2022	Ja **2019 - 2022:** - diesel: -46% - benzine: -16% - elektr: +800% - bio CNG: - - prive km: -51%	20%
Gemiddeld over een jaar ligt de CO2-uitstoot van nieuwe bedrijfsbusjes (aanschaf of lease, volgens in de praktijk gemeten gegevens) lager is dan 160 gr/km.	Aanschaf nieuwe bedrijfsauto's, ook opgenomen in leasebeleid	Q1 - 2025	Nee	50%

Gemiddeld over een jaar ligt de CO2-uitstoot van nieuwe personenauto's (aanschaf of lease, volgens in de praktijk gemeten gegevens) lager is dan 120 gr/km.	Aanschaf nieuwe bedrijfsauto's, ook opgenomen in leasebeleid	Q2 – 2021 (doorlopend)	Ja, doorlopend	50%
Jaarlijkse controle bandenspanning bij meer dan 50% van de (lease)auto's	Volgt een initiatief op. Jaarlijks worden de medewerkers hierop gewezen. Is opgenomen in het communicatieplan.	Doorlopend	Ja	0 - 5%
Tool box zuinig rijden ter beschikking stellen aan alle bestuurders.	Wordt meegestuurd met de Nieuwsbrief.	Doorlopend	Ja	0 - 10%
15% van wagenpark (personen- en bedrijfswagens in eigendom of lease) is zero CO2-emissie.	Diesel/benzine auto's vervangen door elektrisch auto's	Doorlopend	Ja	50%
Wanneer zinvol stelt het bedrijf fietsen, e-bike of e-scooters beschikbaar op project- of kantoorlocatie voor korte ritten.	Op elke vestiging komt een elektrische fiets te staan. In Leeuwarden is een elek. fiets aanwezig	Q3 - 2023	Nee	0 - 5%

Scope 2

Reductiemaatregel	Hoe te behalen	Einddatum	Gereed	Aanname: Effect / CO2 reductie
Kantoren				
Minstens 10% van het elektriciteitsgebruik wordt gedekt met eigen opwekking van hernieuwbare elektriciteit (via eigen investering of PPA).	Op kantoor Groningen worden zonnepanelen geplaatst.	Q2 - 2023	Ja	0 - 100% (afhankelijk van het aantal zonnepanelen

Meer dan 75% van de gebruikte elektriciteit is groene stroom of vergroend met Nederlandse GVO's	Hierover wordt in contact gegaan met de energieleverancier.	Q4 - 2023	Nee	75 - 100%

Algemene maatregelen

Reductiemaatregel	Hoe te behalen	Einddatum	Gereed	Aanname: Effect / CO2 reductie
Organisatiebeleid algemeen				
CO2-reductie krijgt aantoonbaar aandacht in inwerktraject	Op het nieuwe medewerkersformulier worden de volgende documenten toegevoegd: - Beleidsverklaring - Energiemanagementplan - Er wordt gevraagd om een akkoord voor ontvangst	Q2 2023	Nee	0 - 5%
Videoconferencing	Meer op afstand werken, op iedere vestiging webcam realiseren	Q3 2020	Ja, doorlopend	0 - 5%

Vernieuwd Leasebeleid

Vanwege de aankondiging van de deelname aan de C02 Prestatieladder niveau 3 heeft Bureau Schmidt een nieuw Leasebeleid opgesteld, met focus op Hybride en Elektrisch rijden.

Fietsplan

Bureau Schmidt gaat inventariseren of we in 2023 een fietsplan op kunnen zetten om het personeel zodoende nog meer te stimuleren om te gaan fietsen naar het werk i.p.v. met de auto.

6 Initiatieven

Nieuwe initiatieven

SAMEN SLIM BESPAREN

Samen Slim Besparen is een initiatief van KAM adviseur BV. Hier heeft Bureau Schmidt zich bij aangesloten. Voor het delen van ervaringen en uitleg over hoe Bureau Schmidt slim kan besparen, wordt er deelgenomen aan bijeenkomsten van KAM adviseur. In 2022 is op 18 maart en 4 november deelgenomen aan een bijeenkomst van KAM Adviseur.

NIEUWSBRIEVEN

We zijn geabonneerd op verschillende nieuwsbrieven en websites om op de hoogte te blijven van ontwikkelingen met betrekking tot verduurzamen.

- https://nederlandelektrisch.nl/home
- https://www.kiesdefiets.nl/
- https://www.andersreizen.nu/
- Green Business Club
- Kenniscentrum Duurzaam ondernemen
- SDG Nederland

7 Communicatieplan

Onderstaand communicatieplan beschrijft de wijze waarop Bureau Schmidt en BuroScope haar ambities en maatregelen op het gebied van CO2-reductie zowel intern als extern kenbaar maakt. Uitgangspunt daarbij is de CO2 -footprint van Bureau Schmidt. De communicatie is niet eenmalig, maar structureel van aard.

7.1 Communicatiedoelstellingen

Algemene doelstelling
De CO_2-communicatie moet bijdragen tot bewustwording (kennis), veranderingsbereidheid (houding) en vermindering (gedrag). Daarnaast moet de communicatie zorgen voor inzicht voor alle stakeholders.

Voor de interne organisatie moet het duidelijk zijn dat:

- Er doelstellingen zijn geformuleerd;
- Er sprake is van belangrijke en noodzakelijke ambities en reductiemaatregelen; én
- Alle aangekondigde reductiemaatregelen niet vrijblijvend zijn, maar dat er altijd een inspanningsverplichting geldt voor de medewerkers die dit betreft.

Bureau Schmidt heeft zichzelf ten doel gesteld periodiek (tweemaal per jaar) intern en extern communiceren over:

- Het energiebeleid en de reductiedoelstellingen van het bedrijf;
- De genomen maatregelen;
- Het huidig energiegebruik en de trends binnen het bedrijf;
- De behaalde besparingen in CO_2-uitstoot;
- De projecten met verkregen met CO_2-gunningsvoordeel;
- De mogelijkheden voor medewerkers tot het leveren van individuele bijdrage(n).

7.2 Wijze van communicatie

Alle communicatie over de footprint via de website dient te voldoen aan de volgende eisen:

- Vermelding van het nummer uit de audit checklijst bij elk document:
    - CO_2-footprint: 3.A.1;
    - Periodieke rapportage: 3.A.1;
    - Energiemanagement actieplan: 3.B.2;
    - Communicatieplan: 3.C.2;
    - Communicatie uitingen: 3.C.1;

- Deelname initiatief: 3.D.1.

- Voor niveau 3 dienen bovenstaande documenten verplicht te worden gepubliceerd;
- Ook het CO_2-Prestatieladder certificaat is gepubliceerd op de website van Bureau Schmidt;
- Wanneer een nieuwe versie van een document wordt uitgegeven, dan wordt dit document op de website bijgewerkt.

7.3 Doelgroepen

Groep A

Deze groep heeft veel invloed op en heeft veel belang bij het gevoerde beleid en is dan ook de belangrijkste groep stakeholders. Zij worden overal van op de hoogte gehouden en waar nodig geraadpleegd:

- *Medewerkers: het energiebeleid is van invloed is op hun dagelijkse werkomgeving. Zij hebben veel invloed op het beleid omdat zij het moeten uitvoeren en met ideeën mogen aandragen;*
- *Opdrachtgevers hebben veel belang bij de CO_2-reductie ambitie, aangezien een hoge ambitie ook kan uitstralen naar deze opdrachtgevers. De invloed is ook hoog aangezien zij eisen kunnen stellen in de inkoopvoorwaarden. [Gemeentes, Provincies, ontwikkelaars];*
- *Overheden: de overheden stellen steeds vaker eisen aan de arbeidsmiddelen in met name binnensteden, dit moet elektrisch zijn of zeer weinig uitstoot hebben (CO_2 en stikstof);*
- *CO_2-initiatiefnemers: deze groep draagt expliciet uit dat CO_2-reductie een absolute must is en organiseren frequent bijeenkomsten waarin gediscussieerd wordt over de ontwikkelingen op het gebied van CO_2.*

Groep B

De stakeholders in deze groep hebben veel invloed, maar weinig belang en worden daarom geïnformeerd. Wanneer er een goede relatie bestaat met de partijen uit deze groep kunnen zij hun invloed in positieve zin aanwenden:

- *Stichting Klimaatvriendelijke Aanbesteden en Ondernemen (SKAO) heeft veel invloed op het CO_2-beleid, omdat zij eigenaar is van de CO_2-Prestatieladder. Het belang in de individuele organisatie is klein, zij stellen meer belang in de groep bedrijven die een ladderbeoordeling ondergaat/heeft ondergaan.*

Groep C

De groep die weinig invloed maar veel belang heeft in het energiebeleid en de reductiedoelstellingen is de grootste groep. Omdat ze niet veel invloed hebben zal deze groep niet geraadpleegd hoeven te worden bij het nemen van beslissingen, maar wel zullen ze tevreden moeten worden gehouden.

- *Concurrenten (bijv. andere ingenieursbureaus) zijn zeer geïnteresseerd in de mate waarop Bureau Schmidt scoort op de CO_2-Prestatieladder. Het kan namelijk voor hen een behoorlijk concurrentievoordeel of –nadeel opleveren;*

- *Leveranciers zijn betrokken in het energiebeleid, omdat het kan zijn dat een groot deel van de leveranciers ook de footprint moet aanleveren. De verwachting is dat de meeste vaste leveranciers goed gestemd zijn over de reductie van CO_2 -uitstoot en willen hier graag aan meewerken.*

- *Certificerende instellingen hebben er belang bij dat er goed gewerkt wordt aan het energiebeleid, en dat er ambitie is om op de CO_2-Prestatieladder te scoren. Dat betekent namelijk werk voor hen.*

Groep D

Deze groep heeft weinig invloed maar ook weinig belang en zal dus de minste aandacht verdienen. Wel wordt deze groep geïnformeerd via algemene middelen, zoals de website en social media.

- *Particulieren zijn sterk wisselend geïnteresseerd in de prestaties van bedrijven op het gebied van duurzaamheid en CO_2-uitstoot. De mening van de particulier neigt wel steeds meer naar duurzaamheid en het uitvoeren van werkzaamheden die zo weinig mogelijk overlast geven (o.a. geluid/ trillingen/ uitstoot).*

Intern
De belangrijkste interne belanghebbenden die uit de stakeholderanalyse naar voren komen, vormen de doelgroep van de interne communicatie:

- Administratief personeel (KVGM-manager);
- Uitvoerende medewerkers;
- Directeur.

Extern
De belangrijkste externe belanghebbenden die uit de stakeholderanalyse naar voren komen, vormen de doelgroep van de externe communicatie:

- Leveranciers, opdrachtgevers, media, belangenorganisaties;
- Derden (overige belanghebbenden/ bezoekers van onze website).

7.4 Communicatiemiddelen

Voor de CO_2-communicatie wordt gebruik gemaakt van onderstaande communicatiemiddelen.

Intern	Doelgroep	Frequentie
Nieuwsbrief	Medewerkers	Elke 6 maanden
Intranet	Medewerkers	Elke 6 maanden of uitgave van nieuwe stukken

Extern	Doelgroep	Frequentie
www.bureauschmidt.nl	Opdrachtgevers, leveranciers en derden	Minimaal 2 keer per jaar

Bureau Schmidt communiceert op onderstaande website

Intern/Extern	Doelgroep	Frequentie
www.skao.nl	Opdrachtgevers en derden Certificerende instantie, opdrachtgever	De gegevens op de SKAO-website worden jaarlijks bijgewerkt

7.5 Planning

Om ervoor te zorgen dat alle communicatie op tijd en volgens afspraak wordt uitgevoerd is een planning opgesteld. Zie hieronder de opgestelde planning:

Tabel: planning communicatie

	Doelgroep	Boodschap	Middel	Frequentie	Verant-woordelijke
Intern	Medewerkers	Het energiebeleid en de reductiedoelstellingen	Nieuwsbrief	Elke 6e maand	Directeur en Kam-Managers
	Medewerkers	Het huidige energiegebruik en trends binnen het bedrijf	Nieuwsbrief	Elke 6e maand	Directeur en Kam-Managers

	Medewerkers	De behaalde besparingen in CO2-uitstoot/ uitgevoerde maatregelen	Nieuwsbrief/ Intranet	Elke 6e maand	Kam-Managers
	Medewerkers	Individuele bijdragen van medewerkers	Nieuwsbrief/ Intranet	Elke 6e maand	Kam-Managers
	Medewerkers	Check je bandenspanning	Nieuwsbrief/ Intranet	Elke 6e maand	KAM-Managers
	Medewerkers	Versturen tool box zuinig rijden	Intranet	1e maand vh jaar	KAM-Managers
Extern	Opdrachtgevers, leveranciers	Het energiebeleid en de reductiedoelstellingen	Website	Elke 6e maand	Directeur en Kam-Managers
	Opdrachtgevers, leveranciers	Het huidige energiegebruik en trends binnen het bedrijf	Website	Elke 6e maand	Directeur en Kam-Managers
	Opdrachtgevers, leveranciers	De behaalde besparingen in CO2-uitstoot	Website	Elke 6e maand	Directeur en KAM-Managers
	Opdrachtgevers, leveranciers	Individuele bijdragen van medewerkers	Website	Elke 6e maand	KAM-Managers

- Indien er projecten zijn verkregen met CO_2-gunningsvoordeel dan zal dit ook minimaal halfjaarlijks worden gecommuniceerd met de belanghebbenden;
- Mochten er intern tussentijdse veranderingen worden doorgevoerd dan zal dit worden vermeld op intranet.